
VRAAG EN ANTWOORD

Van de Heer **Corneel De Ceuninck** (Mariakerke) ontvingen wij volgend schrijven :

In 1944 verscheen bij de uitgeverij “De Magneet” Antwerpen een zonderling boek met als titel “Hoe ik piloot werd” geschreven door de Gentenaar SKYKISSER. Het boek handelt over zijn opleiding tot piloot in de vóóroorlogse jaren en zijn belevenissen in de meidagen 1940. Skykisser is niet zoals zovele piloten in Engeland geland maar als pechvogel naar zijn haardstede Gent teruggekeerd. Het boek werd in het Brugse St.-Janshospitaal op een lijdensbed geschreven.

Het verhaal is waarheidsgetrouw, maar de namen die in het boek voorkomen zijn ofwel grondig veranderd ofwel totaal verzonnen.

Ik zou graag het geheim van deze Gentse ridder van de lucht opgelost zien. Ik heb de volgende vragen :

- Welke is de familienaam van SKYKISSER ?
- Waarom gebruikte de schrijver een pseudoniem ?
- Hoe komt het dat het boek op een lijdensbed is geschreven ? In welk jaar ?
- Waarom heeft de schrijver dit waarheidsgetrouw verhaal begiftigd met ofwel grondig veranderde ofwel totaal verzonnen namen ?

Van de Heer **Arthur De Decker** (Gent) de volgende vragen :

“In het kader van de eeuweftsviering van de Gentse Heirnis-wijk wordt de uitgifte gepland van een herdenkingsboek. Dit boek zal in Juli 1988 verschijnen.

Bij mijn opzoekingen kwam ik volgende passage tegen in het boekje van Gab. Celis “De Heirniswijk. Zijn ontstaan en bloei. Geïllustreerde beschrijving van de wijk” (1912), p. 13, betreffende het Nachtverblijf in de Tinkstraat (huidig parochiaal centrum) : “Dit verblijf werd in 1888 gesticht door het *Perscomiteit van Gent*, om er de zwervelingen de nacht te laten doorbrengen en 's avonds en 's morgens met wat voedsel te versterken. In 1894 opende men er nevens een verblijf voor vrouwen.”

Dat “Perscomiteit” intrigeert mij. Vanwaar die naam ? Waaruit bestond dat “comiteit” ? Wanneer en door wie werd dit “comiteit” opgericht ? Wanneer werd het opgedoekt ? Richtten zij nog andere nachtverblijven in ? Mijn opzoekingen om klaarheid te brengen in al deze raadsels bleken tot op heden vruchteloos. Misschien dat een van de lezers van Gh.T. er een antwoord op heeft of mij kan verwijzen naar literatuur daaromtrent ?

Ook andere informatie, documentatie, foto's e.d. omtrent de Gentse Heirnis is uiterst welkom.

Wie bezit nog nummers van het maandblad “De Heirnisgalm” dat vanaf november 1904 verscheen met als doel : “de eensgezindheid in onze wijk te onderhouden, er de katholieken te vereenigen, den werkman te leiden en ondersteunen, den burger ten dienste te staan en de rijken tot liefdadigheid aan te sporen. Tegen twee vijanden der samenleving, het Socialismus en het drankmisbruik ten velde trekken.” Wanneer verscheen het laatste nummer.

In een volgend schrijven voegde de Heer De Decker er nog aan toe :

“Ik heb ondertussen niet stil gezeten en heb ontdekt dat de bibliotheek van de R.U.G. nog meerdere nummers bezit van het door mij gezochte maandblad “De Heirnisgalm”. Het blad verscheen van 1904 tot 1913. Van deze tien jaargangen zoek ik nu enkel nog de volgende ontbrekende nummers (die de R.U.G. niet bezit) : Jaargang 3, nrs. 3 en 9. Jaargang 8, nrs. 3, 9 en 12. Jaargang 9, nrs. 1 tot 6. Jaargang 10, nr. 9.

Misschien dat een van uw lezers mij deze nummers kan bezorgen ?

De Heer **Rudy Van Elslande** (Gent) heeft de volgende vraag :

Uit een Gentse verzameling verwierf ik onlangs 2 bekere van Philippe Wolfers. Beiden dateren ze van ± 1925 en 1929, te zien aan de Art-Decostijl. Ze werden oorspronkelijk gekocht in die periode door Mme. Ernest Delaruye van Gent. Op één van de bekere treffen we onderaan midden in de voet het nummer C G 144 en aan de rand 29 133. Op de andere beker staat er een zeer merkwaardige inscriptie : “A. Bourdon et Wolfers Frères - Gand”. Wie weet er iets meer over de samenwerking tussen Bourdon en

Wolfers' atelier. Wie was A. Bourdon en de in Gent wonende Ernest Delaruye ? Wat betekenen de 2 nummers onderaan de beker en hebben deze ook betrekking op bestellingen door Bourdon ?

De Heer **Eric Vergeylen** (Gent) wou graag het volgende weten :

1. In 1976 heeft de kunsttekenaar Buth, lid van de kring het idee gehad een serie prenten uit te geven "Gentse volkstypen".

Naar mijn mening zijn er maar twee serie's verschenen ondanks er meerdere waren voorzien.

Kan iemand mij een verklaring geven ?

2. Te Ledeberg bestond er vroeger een straat lopende van de huidige Moriaanstraat gedeeltelijk de Langestraat naar de Keizerpoort, en noemde De Snotte Muyle.

Weet iemand wat meer over deze wel erg zonderlinge naam ?

3. Ik las in een artikel over de Rietgracht het volgende :

"In rechte lijn loopt zij onder de Botermarkt door naar de Beekstraat die zij op haar ganse lengte volgt om dan in rechte lijn onder de huizen door tot aan de Rietgrachtstraat vanwaar zij de eigendomscheidingslijn volgt tot aan de Brusselsesteenweg" (Ledeberg)

Kan mij iemand melden waar deze Rietgrachtstraat was ?

Van de Heer **Eric De Backer** (Gent) ontvingen wij de volgende brief : "In aansluiting met het schrijven van de Heer **Raphaël Van Wassenhove** betreffende het uithangbord "BENTOS" (GH.T. 1987 - Nr. 5 - p. 283) wil ik graag de volgende toelichting geven :

"Achiel Bentos, met als familienaam De Martelaere Achille, werd geboren te Gent op 5 september 1882 alwaar hij verbleef in zijn werkhuis in de Proveniersterstraat 25 te Gent.

Beoefende eerst het vak van goudsmid en wist zich daarna op te werken tot een beeldhouwer en kunstschilder.

Hij studeerde in de Gentse Akademie en behaalde verschillende eerste prijzen. Bentos Achiel was leerling van Van Biesbroeck, leraar aldaar.

In 1912 dingt hij mede voor de Prijs van Rome, beeldhouwkunst, en wordt bij de zes eerste gerangschikt.

In 1913 nam hij deel aan de Internationale Expositie van Gent. Bekende tekening van Bentos is de "Mannekop" welke tentoongesteld werd in 1925 in de tentoonstelling van de driejaarlijkse Kunstsalon van Gent.

Achiel Bentos overleed in 1964 te Gent."

Vraag van de redactie : Geldt het hier dezelfde Bentos ?

Vraag van de Heer **Mark Rummens** (Gent)

In zijn werk "Gand, sa vie et ses institutions" schrijft Maurice Heins in het deel over de gerechtelijke organisatie dat de Werkrechtvaard van 1876 tot 1910 zitting hield in "l'ancienne grande conciergerie" (tome 1, p. 511). Welk gebouw wordt bedoeld ?

LEZERS SCHRIJVEN ONS

Van de Heer **David Maes** ontvingen wij het volgend schrijven :

In verband met de “Bedenking” van Professor Dr. A. K. Evrard in Gh. T. 1987 nr. 5 p. 284, betreffende de moderne Stroppendragerij, had ik nog graag het volgende eraan toegevoegd.

Vooreerst laat ik hier in het midden of het al dan niet aangewezen is deze Stroppendragerscultus in ere te houden. Mogelijks is dit fenomeen te verklaren door het feit dat zelfspot misschien nog het beste wapen is tegen de spotzucht van anderen.

Anderzijds wil ik er wel op wijzen dat de bijnaam “Stroppendrager” niet altijd, zoals blijktbaar nu wel, een soort eretitel is geweest. Meer nog. Kort na het bekende en beruchte vonnis van Karel V werd er zelfs een verbod uitgevaardigd het schimpwoord “Stroppendrager” nog verder te gebruiken. Voor diegenen die het verbod naast zich neerlegden waren de straffen niet van de poes. Leest u zelf maar :

“Int jaer 1540, VIIIn july was metten Trompette verbooden, wie hij waere, niet te vervoorderen, te schimpen, ofte te gecken, ofte te verweyten inder eeuwigheyt, van het vonnisse dat den keyser onlangs heeft uytgegeven binnen ghent van het draegen vanden stropdraeghers (sic), ofte andersinds daer grooten twist af soude commen, als dootslaeghen, vechtijnghen, kijnvijnghen ende andere saecken, soo wie daer d’eerste occasie af waere,

souden ghecoreugiert worden, 't Sij metter doot ofte andersinds naer 't bevindt vande saecke in exemple van andere, ... (Stadsarchief Gent, Reeks 93 bis, nr. 2 (Oude Wettenboek) folio 316 recto. Deze tekst wordt ook vermeld, zij het dan in licht afwijkende vorm, door F. De Potter, Gent van den oudsten tijd tot heden, deel 1, blz. 479 e.v.).

De Potter geeft zelfs een tweetal voorbeelden van personen die dit verbod genegeerd hadden.

Van "**De Gilde van de Stroppendragers**" ontvingen wij een boze brief. Ze is verbolgen over de brief van Professor Dr. A.K. Evrard die wij publiceerden in Gh.T. 1987 - Nr. 5 - p. 284 en nemen het ons een beetje kwalijk dat wij hem gepubliceerd hebben.

Ze vinden dat dit schade toebrengt aan het doel van Gh.T. en zij vragen zich af "of men in onze redactie begonnen is met het kunsttijdschrift te omvormen tot een PIERLALA van weleer."

Wat hen het meest schijnt dwars te zitten is de door Prof. Evrard gebruikte term "masochisme". Ze zijn dit woord gaan opzoeken in de LAROUSSE en hebben daar als verklaring gevonden : "Perversion sexuelle qui fait rechercher le plaisir dans la douleur."

Zij vragen bijgevolg een rechtzetting.

Nota van de Redactie : Wij kunnen best begrijpen dat de Stroppendragers niet bijzonder ingenomen zijn met het standpunt van Prof. Evrard, maar wij hebben toch de indruk dat hier een zeker misverstand in het spel is. Wij denken dat het voor de meeste lezers toch duidelijk zal geweest zijn dat het woord "masochisme" hier niet gebruikt werd in de "medicale" betekenis van het woord, maar in die zin die er, door uitbreiding van betekenis, aan gegeven wordt van "er een zeker genoeg in scheppen vernederd te worden of zichzelf te vernederen."

Niemand, ook Prof. Evrard niet, zal de Stroppendragers beschouwen als mensen die sexueel pervers zijn.

Eens dit misverstand uit de weg geruimd, geloven wij niet dat er nog veel stof overblijft om over te discuten. Het ligt niet in onze bedoeling hier een polemiek te openen over het fenomeen van de hedendaagse stroppe dragers. De standpunten zijn voldoende bekend : een groep Gentenaars is daar voor, een andere groep Gentenaars is daar tegen. Discussies tussen beide groepen zullen uit de aard der zaak steriel blijven en de plaatsruimte in ons tijdschrift is te kostbaar om ze daar aan te besteden.

Dit gezegd zijnde, herinneren wij er aan dat onze rubriek "Lezers schrijven ons" open blijft staan voor degenen die iets kwijt willen over een specifiek Gents onderwerp dat een meerderheid van onze lezers kan interesseren. Vanzelfsprekend behouden wij ons het recht voor - mocht dit nodig blijken - deze brieven in te korten zonder iets te veranderen aan de essentie van de inhoud.